תלה"מ 43304-05-21 ב. נ' ב.

תיק חיצוני:

מספר בקשה:13

לפני כבוד השופטת עידית בן-דב ג'וליאן

מבקש **י.ב.**
ע"י ב"כ עו"ד ויקטור חיים בבלי

נגד

משיבה **ט. ב.**
ע"י ב"כ עו"ד מיכאל וויס

החלטה
בבקשה למתן הוראות לעניין ניהול גמלת נכות המשולמת עבור קטין

לפני בקשת האב להורות כי סך הקצבאות המשולמת עבור בנם הקטין של הצדדים ... (להלן: "**הקטין**") מהמוסד לביטוח לאומי יופקד בחשבון בנק ייעודי שייפתח על ידי האם, ממנו ישולמו הסכומים הנדרשים לצרכיו הייחודיים והיתרה תועבר לידי הקטין בעתיד. האם תנהל את החשבון, לאב תינתן אפשרות צפייה בלבד בחשבון לשם התנהלות בשקיפות ראויה.

1. לצדדים שלושה ילדים קטינים, ביניהם הקטין כבן 5 שנים בעל צרכים מיוחדים.
עבור הקטין מתקבלות שתי קצבאות מהמוסד לביטוח לאומי בסך כולל של 5,364 ₪ בחודש: קצבת נכות בסך 3,000 ₪ וקצבת ניידות בסך 2,364 ₪.
בהחלטה מיום 7.7.21 נפסקו מזונות זמניים לקטינים עת התגוררו הצדדים תחת קורת גג אחת.
באשר לקטין נקבע, כי האב ישלם עבור צרכיו ההכרחיים 1,400 ₪ בחודש; הוצאות חינוך ורפואתו ישולמו מהקצבה המשולמת עבורו; ככל שקיימת יתרה לתשלום יישאו בה הצדדים בחלקים שווים.
בהחלטה מיום 30.1.22 אשר ניתנה לאחר הפרדת מגורי הצדדים, נקבע, מנימוקיה, כי ממועד הגיע הקטין לגיל 6 יחלקו הצדדים בצרכיו כפי שנקבע לגבי שני אחיו, לפי יחס הכנסותיהם הפנויות 55% האב ו- 45% האם; הוצאות חינוך ורפואת הקטין לרבות חוגים טיפוליים שמקבל, ניידות, ציוד וכיו"ב יכוסו מתוך קצבאות המתקבלות עבורו; ככל שתיוותר יתרה לתשלום יישאו בה לפי יחס הכנסותיהם.

ביום 6.2.22 הגיש האב את הבקשה שלפני למתן הוראות בעניין הקצבאות המשולמות עבור הקטין. ביום 21.2.22 הגישה האם תגובה וביום 3.3.22 הוגשה תשובה.

לצדדים קבוע דיון קדם משפט ליום 22.9.22.

2. **<u>טענות האב</u>**, בתמצית -

האם העבירה את הקצבאות מחשבון הבנק המשותף לחשבון בנק פרטי על שמה;

פתיחת חשבון בנק ייעודי עצמאי תמנע עירוב הקצבאות עם כספי האם האחרים המופקדים או נמשכים מחשבונה. כך יתאפשר שיתרת הסכום שלא תנוצל לצרכי הקטין תיחסך עבורו ותשמש לצרכיו לאחר הגיעו לגיל 18;

האם דחתה הצעתו לפתיחת חשבון בנק לקטין להפקדת כספי הגמלה;

האב מפנה לסעיף 222 ל<u>חוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב]</u>, התשנ"ה - 1995 ולתקנה 3 ל<u>תקנות הביטוח הלאומי (ילד נכה)</u>, התש"ע – 2010, לפסיקת בית הדין הארצי לעבודה באשר לקביעת המחוקק את תכלית הגמלה לסייע במימון סידורים מיוחדים הנדרשים עקב מוגבלות הקטין להבדיל מהוצאות הקיום השגרתיות, להחלטות בבע"מ 8994/18 ובבג"ץ 448/21;

פתיחת חשבון בנק נפרד עולה בקנה אחד עם טובתו של הקטין, על האם להפקיד לשם את כל כספי הקצבאות שנצברו בחשבונה הפרטי ממועד קבלתן ועד מועד פתיחת החשבון;

מרבית הפעולות בחשבון מסוג זה, בתוך חשבון האם יחויב בעמלה מופחתת אם בכלל; גם אם היה מחויב החשבון בעמלה, עלותה זניחה בהשוואה לנזק שייגרם לקטין בשל אי דיוקים ביתרות הכספים השוטפות להן זכאי;

האם הסכימה בדיון מיום 5.1.22 על הצורך בשקיפות.

3. **<u>טענות האם</u>**, בתמצית -

האם מתנגדת לבקשה. לטענתה, משניתנה החלטה למזונות זמניים ביום 30.1.22, אין זו האכסניה המתאימה לבירור טענותיו לפתיחת חשבון בנק נפרד להפקדת הקצבאות. השגה על ההחלטה הנה בהגשת בקשת רשות ערעור;

תכלית הבקשה להקשות על התנהלות האם שממילא מנהלת את ענייני הקטין מיום היוולדו;

ניהול חשבון נפרד ישית עליה מעמסה נוספת, יגרור עמלות שממילא משולמות בחשבונה, יקשה ויסרבל ההתנהלות השוטפת.

<u>דיון והכרעה</u>

4. יצויין תחילה כי במסגרת ההחלטות למזונות זמניים מהימים 7.7.21 ו- 30.1.22 לא נדרש בית המשפט למתכונת בה ינוהלו הקצבאות ולא ניתנו הוראות אופרטיביות בעניין.

החלטות למזונות זמניים עניינן חלוקת הוצאות הקטין בין ההורים תוך התחשבות בקצבאות המתקבלות עבור הקטין ואילו צרכים של הקטין ישולמו מהן, וטענות הצדדים בבקשה הנוכחית לא נדונו לגופן.

5. יודגש, שאין מחלוקת בין ההורים כי צרכי חינוך הקטין, רפואתו וניידות הייחודיים ישולמו מתוך הקצבאות המתקבלות עבורו, וכי צרכיו השוטפים ה"שגרתיים" של הקטין יסופק לו על ידו הוריו כפי שנקבע.
המחלוקת העולה מבקשה זו הנה לגבי אופן ניהול הקצבאות – אם באמצעות חשבון בנק ייעודי שייפתח לשם כך (כפי שמבקש האב) או שימשיכו להיות מופקדות לחשבון הבנק הפרטי של האם במסגרתו היא מתנהלת (כפי שמבקשת האם).
האב אינו מתנגד כי האם היא שתנהל את חשבון הבנק הייעודי תוך מתן אפשרות לצפייתו בחשבון.

6. לאחר שנדרשתי לטענות הצדדים אני מוצאת לקבל בקשת האב במתווה שהוצע על ידו.

7. גמלת נכות היא עניין ייחודי שתכליתה כעולה מהוראות סעיף 222 לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], תשנ"ה - 1995 והוראת תקנה 2 לתקנות הביטוח הלאומי (ילד נכה), התש"ע - 2010, תוספת על ההוצאות השוטפות והרגילות הכרוכות בגידול הילד, אשר נועדה בראש ובראשונה למימון ההוצאות המיוחדות לצרכים הטיפוליים והשיקומיים הקשורים והנובעים מהצרכים המיוחדים של הילד. הענקתה נועדה להקל על המעמסה הכספית הנוספת המוטלת על ההורים בעטיין של אותן הוצאות משמעותיות בגין צרכים מיוחדים.
תכלית הגמלה לשמש את הקטין בלבד. ניהול השימוש בקצבה צריך להיעשות מתוך מוכוונות לצרכי הקטין בלבד.

8. האם לא פירטה בתשובתה, עניינית, כיצד מתנהלת כיום וכיצד מפרידה בין הוצאותיה לבין הוצאות הקטין בנסיבות בהן הקצבה מופקדת לחשבון בנק שלה במסגרתו מתנהלת.
כך למשל, האם לא פרטה אם עורכת תרשומת נפרדת לגבי סכומי הקצבה המתקבלים, גובה הוצאות חינוך טיפול וניידות להן נדרש הקטין, מה גובה היתרה ככל שנותרת מדי חודש, מה נעשה עם היתרה, כיצד נשמרים הכספים עבור הקטין וכיצד אינם מתערבבים עם כספים אחרים המופקדים בחשבונה.
יודגש, כי אין באמור כדי להטיל ספק בהתנהלות האם עד כה, בדאגה למתן טיפול מיטבי לקטין ולניהול ענייני הקטין לרבות חינוך רפואה וניידות באופן המיטיב עמו. האב אינו חולק על כך ואף מבקש כי האם תמשיך לפעול ולנהל את הקצבאות המתקבלות עבור הקטין, אלא שבאופן נפרד מחשבון הבנק שלה, ובשקיפות.

9. לאחרונה נדרש ביהמ"ש העליון לסוגיה זו של **ניהול** קצבה המתקבלת עבור קטין, הגם שבאופן אגבי, והביע דעתו כי נכון לבחון בחיוב את האפשרות להפקדת הקצבה בחשבון בנק ייעודי לצורך כך (בע"מ 2083/19 **<u>פלונית נ' פלוני</u>**, פס' 7 לפסק דינו של כב' השופט נ. הנדל, וההלכות שם).

10. בנסיבות המשפחה שלפני, בהן מדובר בהורים פרודים לקטין עבורו מתקבלות קצבאות בסכום לא מבוטל, כאשר לא יכול להיות ספק בדבר חשיבות ניהול הקצבאות בשקיפות ובראש וראשונה ניהולן באופן בו צרכיו המיוחדים של הקטין יסופק מתוכן והיתרה, ככל שתיוותר, תחסך עבור שימוש הקטין בבגרותו – נכון לקבוע כי הכספים ינוהלו בחשבון ייעודי שיפתח לצורך כך.

11. אינני מקבלת את טענת האם לפיה יש בניהול חשבון ייעודי נפרד לכספים משום הכבדה בלתי מידתית על כתפיה.
פעולת ניהול הקצבאות מחוייבת המציאות, בין אם במסגרת חשבון הבנק של האם, ובין אם במסגרת חשבון ייעודי נפרד.
האם, האמונה על ניהול כספי הקצבאות, ממילא מחויבת ליתן דין וחשבון לגבי הכספים המתקבלים, הכספים המנוצלים מדי חודש עבור צרכיו הייחודיים של הקטין, לבחון אם על ההורים להשלים מכיסם ככל שכספי הקצבאות אינם מספיקים, ולשמור את יתרת הכספים, ככל שנותרת מדי חודש, עבור הקטין.
נראה כי דווקא בנסיבות הקיימות היום בהן הקצבאות מופקדות בחשבונה הפרטי יש לסרבל יותר ולהקשות על הפרדת כספי הקצבאות מכספים של האם המופקדים ונמשכים למקום אחד.
חשבון ייעודי בו יופקדו הקצבאות וממנו ישולמו הוצאות הקטין המיוחדות, יש בו כדי להקל על מלאכה זו. וממילא טובת הקטין שיתרות עודפות יישמרו וייחסכו לשימושו בעתיד.

12. מעבר לכך, בנסיבות בהן ההורים פרודים, שניהם אפוטרופסים על הקטין ומתוך כך נדרשת הסכמת שניהם בכל הנוגע לענייני חינוך ורפואה של הקטין, פתיחת חשבון ייעודי לניהול קבלת הקצבאות והוצאות חינוך רפואה וניידות ייחודיים מתוכן, יגשים את השקיפות הנדרשת בעניינים אלו.
התנהלות באופן זה גם תמנע מחלוקות עתידיות בין ההורים בכל הנוגע לשימוש בכספי הקצבאות, ובכך תקיים את טובת הקטין.

13. **על יסוד כל האמור לעיל, הבקשה מתקבלת.**

תלה"מ 43304-05-21 ב. נ' ב.

תיק חיצוני:

האם תפתח חשבון ייעודי על שמה לצורך ניהול כספי הקצבאות המתקבלות עבור הקטין בתוך 20 ימים ותמציא לאב גישה לצפייה בחשבון.
החל מחודש מאי 2022 כספי הקצבאות המתקבלים עבור הקטין יופקדו לחשבון זה.
בהסכמת האב, האם היא שתנהל את החשבון ואת הוצאות הקטין בגין צרכי חינוך רפואה וניידות מתוך כספי הקצבאות שמתקבלים, כפי שפעלה עד היום.
יתרת כספי הקצבאות שהופקדו עד חודש אפריל 2022 כולל לחשבונה הפרטי של האם, ככל שנותרו לאחר ששולמו הוצאות חינוך רפואה וניידות עבור הקטין מתוכן עד אותו מועד, יופקדו על ידי האם לחשבון הייעודי לאחר שייפתח.
האם תגיש לאב בתוך 30 ימים דיווח בדבר ניהול הקצבאות, הכספים שהתקבלו וההוצאות מתוכן עבור הקטין בשנה האחרונה.
הצדדים ישאו בהוצאות ניהול החשבון, ככל שידרשו, בחלקים של 55% האב, 45% האם.

14. אין צו להוצאות.

<u>ההחלטה ניתנת לפרסום, ללא פרטים מזהים.</u>

ניתנה היום, כ"ד אדר ב' תשפ"ב, 27 מרץ 2022, בהעדר הצדדים.

עידית בן-דב ג'וליאן, שופטת